

375L0107

Nr L 42/14

EUROPEISKA GEMENSKAPERNA OFFICIELLA TIDNING

15.2.75

RÅDETS DIREKTIV

av den 19 december 1974

om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om flaskor som tjänar som mätbehållare

(75/107/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNA RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽²⁾, och

med beaktande av följande:

I flera medlemsstater är tillverkning och provning av flaskor vilka tjänar som mätbehållare föremål för tvingande bestämmelser som skiljer sig från en medlemsstat till en annan och därigenom hindrar handel med denna typ av flaskor. Dessa bestämmelser måste därför närmas till varandra.

Flaskor vilka tjänar som mätbehållare måste ha särskilda metrologiska egenskaper, och det är därför nödvändigt att ange de största tillåtna avvikelserna för den nominella volymen och att fastställa en referensmetod för att kontrollera sådana avvikelser.

Det är väsentligt att flaskor vilka tjänar som mätbehållare, i enlighet med vad som fastställs i direktivet, inte endast är försedda med uppgift om nominell volym utan även med de upplysningar som fordras för att fylla dem.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Detta direktiv är tillämpligt på behållare som vanligen kallas flaskor och som är tillverkade av glas eller något

annat material som har sådan styvhet och stabilitet att det ger samma metrologiska säkerhet som glas när sådana behållare

1. är förslutna eller konstruerade för att förslutas och är avsedda för lagring, transport eller leverans av vätskor,
2. har en nominell volym av 0,05–5 liter,
3. har sådana metrologiska egenskaper (konstruktions-egenskaper och likformighet i tillverkningen) att de kan tjäna som mätbehållare, det vill säga att deras innehåll när de är fyllda upp till en angiven nivå eller till ett angivet procenttal av deras bräddvolym kan mätas med tillräcklig noggrannhet.

Dessa behållare skall benämnas volymmärkta flaskor.

Artikel 2

Endast volymmärkta flaskor som uppfyller kraven i detta direktiv får förses med EG-märket enligt bilaga 1, punkt 5, tredje stycket.

De skall underkastas metrologisk kontroll enligt de villkor som anges i bilagorna.

Artikel 3

Medlemsstaterna får inte av skäl som hänför sig till flaskornas volym, volymbestämmningen eller de metoder enligt vilka de har kontrollerats begränsa, vägra eller förbjuda marknadsföringen och användningen av flaskor som mätbehållare, när de uppfyller de krav och följer de provningsregler som fastställs i detta direktiv.

⁽¹⁾ EGT nr C 56, 2.6.1972, s. 35.

⁽²⁾ EGT nr C 123, 27.11.1972, s. 7.

Artikel 4

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom 18 månader efter dagen för anmälan och skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. Medlemsstaterna skall se till att till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 5

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 19 december 1974.

På kommissionens vägnar

J. P. FOURCADE

Ordförande

BILAGA 1

1. Volymmärkta flaskor skall kännetecknas genom följande volymer som alltid gäller vid en temperatur av 20 °C:
 - 1.1. Den nominella volymen V_n är den volym som är markerad på flaskan; det är den vätskevolym som flaskan anses innehålla när den är fylld under de användningsförhållanden för vilka den är avsedd.
 - 1.2. En flaskas bräddvolym är den vätskevolym den innehåller när den är fylld till brädden.
 - 1.3. En flaskas faktiska volym är den vätskevolym som den faktiskt innehåller när den är fylld exakt under de förhållanden som teoretiskt motsvarar den nominella volymen.
2. Det finns två metoder att fylla volymmärkta flaskor:
 - 1) till en konstant nivå,
 - 2) till ett konstant tomrum.

Avståndet mellan den teoretiska påfyllningsnivån för den nominella volymen och bräddvolymen och skillnaden mellan bräddvolymen och den nominella volymen, det s.k. expansionsutrymmet eller tomrummet, skall tydligt kunna uppfattas som konstant för alla flaskor av samma typ, dvs. för alla flaskor i samma utförande.

3. För att göra det möjligt att mäta volymen av innehållet i volymmärkta flaskor med tillräcklig noggrannhet, med hänsyn tagen till normal osäkerhet när det gäller påfyllningen, och särskilt med den noggrannhet som fordras enligt direktivet om färdigförpackningar, skall de största tillåtna avvikelserna (positiva eller negativa) i en volymmärkt flaskas volym, dvs. de största tillåtna skillnaderna (positiva eller negativa) vid en temperatur på 20 °C, och under de kontrollförhållanden som fastställs i bilaga 2, mellan den faktiska volymen och den nominella volymen V_n vara i enlighet med följande tabell:

Nominell volym V_n i millimeter	Största tillåtna avvikelser	
	i % av V_n	i millimeter
från 50 till 100	—	3
från 100 till 200	3	—
från 200 till 300	—	6
från 300 till 500	2	—
från 500 till 1 000	—	10
från 1 000 till 5 000	1	—

Största tillåtna avvikelse i bräddvolymen skall vara densamma som största tillåtna avvikelse i motsvarande nominella volym.

Ett systematiskt utnyttjande av toleranser är förbjudet.

4. I praktiken skall den faktiska volymen i en volymmärkt flaska kontrolleras genom att man bestämmer den volym vatten med en temperatur på 20 °C som flaskan faktiskt innehåller när den är fylld till den nivå som teoretiskt motsvarar den nominella volymen. Den kan också kontrolleras indirekt genom en metod med motsvarande noggrannhet.

5. Varje tillverkare av volymmärkta flaskor skall till behörigt organ lämna in ett märke för godkännande genom vilket han kan identifieras.

När detta organ har lämnat sitt godkännande, skall det inom en månad meddela behöriga organ i de andra medlemsstaterna och kommissionen om detta.

Tillverkaren skall på eget ansvar anbringa tecknet G (ett omvänt epsilon) som omnämns i artikel 6 av rådets direktiv 71/316/EEG⁽¹⁾ av den 26 juli 1971 om allmänna bestämmelser för både mätidon och metoder för metrologisk kontroll senast ändrat genom akten⁽²⁾ om villkoren för anslutning och jämkning till fördragen, och därigenom intyga att flaskorna uppfyller kraven i detta direktiv och i dess bilagor. Dock krävs inte datum, ursprung och referensnummer som föreskrivs enligt 6.3 i bilaga 1 till samma direktiv.

Höjden på detta tecken skall vara minst 3 mm.

6. Behöriga organ i medlemsstaterna skall kontrollera att de volymmärkta flaskorna överensstämmer med bestämmelserna i detta direktiv genom stickprov hos tillverkaren eller, om detta inte är genomförbart, hos importören eller hans inom gemenskapen etablerade agent.

Denna statistiska stickprovskontroll skall utföras i enlighet med godkända metoder för kvalitetskontroll. Dess effektivitet skall vara jämförbar med referensmetodens enligt bilaga 2.

7. Detta direktiv skall inte utesluta några kontroller som kan komma att utföras av behöriga organ i medlemsstaterna i alla handelsled.

8. En volymmärkt flaska skall vara försedd med följande outplånliga, lätt läsbara och synliga uppgifter:

- 8.1. På dess sida, nedre kant eller botten:

8.1.1. en uppgift om dess nominella volym i liter, centiliter eller milliliter i minst 6 mm höga siffror om den nominella volymen överstiger 100 cl, 4 mm höga om den är fr.o.m. 100 cl t.o.m. 21 cl och 3 mm höga om den inte överstiger 20 cl följd av beteckningen för den måttenhet som används eller, i tillämpliga fall, av benämningen på enheten enligt föreskrifterna i rådets direktiv 71/354/EEG⁽³⁾ av den 18 oktober 1971 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om måttenheter senast ändrat genom akten om villkoren för anslutning och jämkning till fördragen,

8.1.2. tillverkarens identifikationsmärke enligt vad som föreskrivs i avsnitt 5, första stycket,

8.1.3. det tecken som föreskrivs i avsnitt 5, tredje stycket.

- 8.2. I botten eller på den nedre kanten, på ett sådant sätt att förväxling med föregående uppgift undviks, i siffror med samma minsta höjd som de som utvisar motsvarande nominella volym, enligt den metod eller de metoder för påfyllning för vilka flaskan är avsedd:

8.2.1. uppgift om bräddvolymen uttryckt i centiliter men utan att följas av beteckningen cl,

8.2.2. och/eller uppgift om avståndet i millimeter från bräddnivån till påfyllningsnivån motsvarande den nominella volymen, följd av beteckningen mm.

Andra uppgifter får förekomma på flaskan under förutsättning att de inte ger upphov till förväxling med de obligatoriska uppgifterna.

⁽¹⁾ EGT nr L 202, 6.9.1971, s. 1.

⁽²⁾ EGT nr L 73, 27.3.1972, s. 14.

⁽³⁾ EGT nr L 243, 29.10.1971, s. 29.

BILAGA 2

Denna bilaga fastställer metoderna för den statistiska kontrollen av volymmärkta flaskor för att kraven i artikel 2 i direktivet och avsnitt 6 i bilaga 1 skall uppfyllas.

1. STICKPROVSMETOD

Ett prov på volymmärkta flaskor i samma utförande och samma tillverkning skall tas från ett parti i princip motsvarande en timmes produktion.

Om resultatet av kontrollen av ett parti som motsvarar en timmes produktion inte är tillfredsställande, kan en andra provning utföras som antingen baseras på ett nytt prov från ett parti som motsvarar en längre produktionstid eller, då produktionen har varit föremål för en kontroll som behöriga organ i medlemsstaten godkänt, på de resultat som förts in på tillverkarens kontrollkort.

Provet skall utgöras av 35 eller 40 volymmärkta flaskor beroende på vilken av de två i avsnitt 3 nedan beskrivna metoderna som varje medlemsstat valt för användning av resultaten.

2. BESTÄMNING AV VOLYMEN AV DE VOLYMMÄRKTA FLASKOR SOM INGÅR I PROVET

De volymmärkta flaskorna skall vägas tomma.

De skall fyllas med vatten med en temperatur på 20 °C och känd densitet upp till den för den använda kontrollmetoden tillämpliga påfyllningsnivån.

De skall därefter vägas med sitt innehåll.

Kontrollen skall utföras med hjälp av ett legalt mätdon som är lämpligt för uppgiften.

Mätosäkerheten vid bestämningen av volymen får inte överstiga en femtedel av största tillåtna avvikelse för motsvarande nominella volym hos de volymmärkta flaskorna.

3. ANVÄNDNING AV RESULTATEN

3.1 Användning av standardavvikelsemetoden

Antalet volymmärkta flaskor i provet är 35.

3.1.1 Beräkna enligt följande (se 3.1.4):

3.1.1.1 Medeltalet $\bar{x}$ av flaskornas faktiska volymer x_i i provet.

3.1.1.2 Skattad standardavvikelse s av flaskornas faktiska volymer x_i i partiet.

3.1.2 Beräkna enligt följande:

3.1.2.1 Den övre gränsen T_s : summan av den angivna volymen (se bilaga 1, avsnitt 8) och den största tillåtna avvikelsen för denna volym.

3.1.2.2 Den lägre gränsen T_i : skillnaden mellan den angivna volymen (se bilaga 1, avsnitt 8) och största tillåtna avvikelse för denna volym.

3.1.3 Acceptanskriterier:

Partiet skall anses följa direktivet om talen $\bar{x}$ och s samtidigt satisfierar följande tre kriterier:

$$\bar{x} + k \cdot s \leq T_s$$

$$\bar{x} - k \cdot s \geq T_i$$

$$s \leq F (T_s - T_i)$$

där $k = 1,57$

och $F = 0,266$

3.1.4 Beräkning av medelvärdet $\bar{x}$ och den skattade standardavvikelsen s i partiet.

Beräkna enligt följande:

— Summan av de 35 uppmätta faktiska volymerna x_i : $\sum x_i$

— Medelvärdet av de 35 mätningarna $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{35}$

— Summan av kvadraterna på de 35 mätningarna $\sum x_i^2$

— Kvadraten på summan av de 35 mätningarna $(\sum x_i)^2$, därefter $\frac{(\sum x_i)^2}{35}$

— Den korrigerade summan: $SC = \sum x_i^2 - \frac{1}{35} (\sum x_i)^2$

— Den skattade variansen: $v = \frac{SC}{34}$

Följaktligen blir den skattade standardavvikelsen: $s = \sqrt{v}$

3.2 Användning av metoden med medelvärden av variationsvidder

Antalet volymbestämda flaskor i provet är 40.

3.2.1 Beräkna enligt följande (se 3.2.4):

3.2.1.1 Medelvärdet $\bar{x}$ för de faktiska volymerna x_i i flaskorna i provet.

3.2.1.2 Den genomsnittliga variationsvidden $\bar{R}$ är för de faktiska volymerna x_i i flaskorna i provet.

3.2.2 Beräkna enligt följande:

3.2.2.1 Den övre gränsen T_s : summan av den angivna volymen (se bilaga 1, avsnitt 8) och den största tillåtna avvikelsen för denna volym.

3.2.2.2 Den nedre gränsen T_i : skillnaden mellan den angivna volymen (se bilaga 1, avsnitt 8) och den största tillåtna avvikelsen för denna volym.

3.2.3 Acceptanskriterier:

Partiet skall anses följa direktivet om talen $\bar{x}$ och $\bar{R}$ samtidigt uppfyller följande tre kriterier:

$$\bar{x} + k' \cdot \bar{R} \leq T_s$$

$$\bar{x} - k' \cdot \bar{R} \geq T_i$$

$$\bar{R} \leq F' (T_s - T_i)$$

där $k' = 0,668$

och $F' = 0,628$

3.2.4 Beräkning av medelvärdet $\bar{x}$ och av den genomsnittliga variationsvidden $\bar{R}$ för de 40 volymmärkta flaskorna i provet.3.2.4.1 Beräkna enligt följande för att erhålla $\bar{x}$:

— Summan av de 40 uppmätta faktiska volymerna x_i : $\sum x_i$

— Medelvärdet av dessa 40 mätningar: $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{40}$

3.2.4.2 För att erhålla $\bar{R}$:

Dela upp provet, i kronologisk ordning efter urval, i åtta delprov om vardera fem volymmärkta flaskor.

Beräkna enligt följande:

— Variationsvidden för vart och ett av delproven, dvs. skillnaden mellan den faktiska volymen för den största och den minsta av de fem flaskorna i delprovet; åtta variationsvidder erhöles på detta sätt: $R_1, R_2, \dots, R_8$.

— Summan av variationsvidderna för de åtta delproven:

$$\sum R_i = R_1 + R_2 + \dots + R_8$$

Den genomsnittliga variationsvidden $\bar{R}$ är därför: $\bar{R} = \frac{\sum R_i}{8}$